

سوالات تستی درس پنجم علوم و فنون ادبی (۳) پایه دوازدهم رشته علوم انسانی

طراح سوالات: علی علیزاده کلبر دبیرستان ملک اشتر نجف

*****

- ۱- تقطیع هجایی و ارکان مصراع‌ی از بیت زیر در کدام گزینه، درست نشان داده شده است؟
پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند
- الف) - U - / - U - U / - - U U --   ب) - UU - / - UU - / - U -
ج) - UU - / - U - U / - UU -   د) - UU - / - U - - / - - U -
- ۲- شاعر بترتیب در کدام یک از هجاهای بیت مصراع اول و دوم زیر از اختیار زبانی استفاده کرده است؟
تو کجایی تا شوم من چاکرت   چارقت دوزم کنم شانه سرت
- الف) چهارم - نهم   ب) اول - ششم   ج) اول - نهم   د) چهارم - ششم
- ۳- مصوت بلند / و / در کدام یک از گزینه های زیر در صورت اضافه شدن، ممکن است کوتاه تلفظ شود؟
الف) رو   ب) مو   ج) سو   د) بو
- ۴- انواع اختیارات زبانی در کدام گزینه درست آمده است؟
الف) بلند تلفظ کردن مصوت های کوتاه-بلند بودن هجای پایان مصراع-کوتاه تلفظ کردن مصوت های بلند
ب) بلند بودن هجای پایان مصراع - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت های بلند
ج) بلند بودن هجای پایان مصراع - حذف همزه - بلند تلفظ کردن مصوت های کوتاه
د) بلند تلفظ کردن مصوت های کوتاه - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت های بلند
- ۵- در کدام یک از ترکیب های زیر احتمال حذف همزه وجود ندارد؟
الف) باز این   ب) دردِ آدم   ج) آتش است   د) در آینه
- ۶- در بیت زیر شماره هجا و نوع اختیار زبانی موجود، بترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟
بیجارگی ورا چو دیدند / در چاره گری زبان کشیدند
- الف) دوم - هفتم / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
ب) چهارم - پنجم / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
ج) دوم - سوم / حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
د) چهارم - نهم / حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
- ۷- تقطیع هجایی و ارکان کدام بیت به شکل زیر است؟

الف) بر همه اهل جهان سید و سرور علی است در ره دین خدا، هادی و رهبر علی است

ب) فریاد که در رهگذر آدم خاکی بس دانه فشاندند و بسی دام تنیدند

ج) آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش

د) من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش ای ز فرصت بی خبر در هر چه هستی، زود باش

۸- در بیت « در دام فتاده آهوئی چند / محکم شده دست و پای در بند» چه نوع اختیارات شاعری زبانی وجود دارد و در کدام هجا اتفاق افتاده است؟

الف) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - هجای هفتم ب) حذف همزه - هجای پنجم

ج) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - هجای هشتم د) حذف همزه - هجای سوم

۹- در کدام یک از بیت های زیر از نظر وزن عروضی، اختیار شاعری حذف همزه اتفاق افتاده است؟

الف) فریاد که در رهگذر آدم خاکی بس دانه فشاندند و بسی دام تنیدند

ب) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی

ج) تفرج کنان در هوا و هوس گذشتیم بر خاک بسیار کس

د) گفت: ای پسر این نه جای بازی است بشتاب که جای چاره سازی است

۱۰- تقطیع و نشانه های هجایی واژه ها در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) سیاست نامه: س / یا / ست / نا / م (U - - - U) ب) گیاهخوار: گی / یا / ه / خا / ر (U - U - -)

ج) یارانه: یا / را / نه (- - -) د) بیاموز: بی / یا / مو / ز (U - - -)

پاسخنامه سوالات چهار گزینه ای درس پنجم

۱- گزینه «ج». در هجای هفتم مصراع اول هم اختیار زبانی کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند اتفاق افتاده است. رو (U) در آبرویش

۲- گزینه «ج» بعد از تقطیع و مقایسه ی وزن مصراع ها باهم معلوم میشود که در مصراع اول در هجای اول ت / U / که یک هجای کوتاه است بر حسب وزن شعر که " فاعلاتن فاعلاتن فاعلن " بلند(-) تلفظ شده است. و در مصراع دوم در واژه " شانه " چنین اختیاری اتفاق افتاده است که هجای نهم مصراع است.

۳- گزینه «ج» صحیح است مطابق با توضیحات کتاب در صفحه ۵۳ (توجه ۱)

۴- گزینه «د» بلند بودن هجای پایانی مربوط به اختیارات وزنی است.

۵- گزینه «ب» اگر پیش از همزه آغاز هجا، صامتی بیاید میتوان همزه را حذف کرد. بنابراین فقط در این گزینه قبل از همزه (آ: ء ا) آدم، کسره اضافه(د) آمده است.

۶- گزینه «ب»

بی	چا	ر	گی	دانلود از اپلیکیشن ریپادرس	دی	دند
----	----	---	----	----------------------------	----	-----

